

**WPŁYW SPOŁECZNY – III KRYTERIUM EWALUACJI JAKOŚCI DZIAŁALNOŚCI
NAUKOWEJ,
DR KATARZYNA ŚWIERK – WEBINAR**

Odpowiedzi na pytania

1. Czy wiadomo, jak ma być zapewniona niezależność ekspertów, jeśli będą pracownikami jednej z ewaluowanych uczelni?

Pytanie niestety należałoby skierować do ministerstwa. Minister będzie powoływał przedstawicieli na ekspertów tak jak Państwo znacie pewnie z doświadczenia jest to zwykle komunikat o naborze na ekspertów, trzeba spełnić jakieś określone wymagania. Ja jestem przeciwnikiem tego, żeby jako wymagania stawiać doświadczenia publikacyjne, albo warunek uzyskania stopnia czy tytułu. Uzyskanie tytułu czy stopnia naukowego nie czyni nas ekspertami. Mam nadzieję, że będzie tutaj niezależność. Ja wielokrotnie podkreślam, że warto, żeby nasze środowisko naukowe zgłaszało się, pomimo tego, że to jest ciężka praca i nie koniecznie dobrze płatna, ale żebyśmy mieli swoich przedstawicieli, a nie przypadkowych przedstawicieli, którzy będą oceniali nasze efekty.

2. Od czego zależy liczba dodatkowych opisów dla humanistyki?

Ona jest określona w tym par. który podałam w ust. 4, czyli są to dodatkowe opisy wpływu związane z słownikami, z bazami bibliometrycznymi, zostało wylistowane co możecie Państwo oprócz tych opisów wpływu, które wam przysługują z racji tego, jaka jest wasza liczba „N” dodatkowo dołożyć.

3. Czy "waga" poszczególnych czynników wpływu jest określona ściśle szczegółowo, czy ekspert ma "duże pole do popisu"?

Mnożnik jest określony w projekcie rozporządzenia 1 07, 04, 02 albo 0, czyli ekspert nie może sobie wyjść poza te liczby. Natomiast całościowa waga tego trzeciego kryterium też jest ściśle określona od 15% 20 do w zależności od tego o jakiej dziedzinie nauki mówimy. W samym rozporządzeniu tam, gdzie są opisane kryteria dotyczące ewaluacji jakości naukowej określone wagi są podane i to się nie zmieniło w projekcie. Trzecie kryterium jest tym kryterium w mojej ocenie bardzo istotnym. Bo mamy pierwsze kryterium osiągnięcia publikacyjne; mamy drugie kryterium - efekty finansowe. Ale proszę państwa mamy dzisiaj już maj 2020, nie wyczarujemy niczego wstecz; 2017 już minął i osiągnięcia, które już mamy zostaną przeliczone, algorytmicznie dodane i są. Wydłużyła się nam do okres oceny do 2021, mamy jeszcze jakiś czas, żeby ewentualnie coś dopracować. Natomiast kryterium trzecie wymaga od nas siły woli i trochę

pomysłu na to żeby uzyskać dodatkowe punkty i w mojej ocenie tam gdzie dyscypliny będą podobne, będą miały podobne „N”, zbliżone osiągnięcia to tam się właśnie będzie toczyła się gra o wyższą kategorię, bo to są często te punkty, które gdzieś tam później przeważają; jeden-dwa punkty których nam zabrakło albo jeden-dwa punkty przewagi nad konkurencją.

4. Czy takie dowody, jak blogi/filmy YouTube nie będą jednak odebrane przez ekspertów jako niepoważne? Z doświadczenia wiem, że eksperci "starej daty" nie uważają takich dowodów za odpowiednie.

Jeżeli ja byłabym ekspertem uznałabym, że jest to bardziej poważny dowód, niż list z korporacji. Dlatego, że mówimy o wpływie społecznym i proszę sobie spojrzeć, ile jest odsłon na YouTube, ile wejść na blogi i ludzie rzeczywiście to oglądają i z tego korzystają, a my tu mówimy o wpływie na szeroko rozumiane społeczeństwo, a nie o wpływie na nas samych. Mam nadzieję, że nie będą to eksperci może nie „starej daty”, tylko eksperci z otwartym umysłem, którzy zauważyli, że świat poszedł bardzo do przodu i mamy inne kanały komunikacji, niż tylko te twarde kanały i to zwłaszcza pisemne. To co się teraz dzieje pokazuje, że te pisemne są trudniej dostępne, a to co oglądamy, czego słuchamy jest dla nas, jako obywateli bardzo istotne.

5. Jeżeli projekt badawczy jest realizowany w zespole międzynarodowym, a grupa naszych naukowców realizuje jeden z komponentów badań to opisujemy wpływ całego projektu czy tylko tego komponentu realizowanego przez naszych badaczy?

Jeżeli mamy projekty badawcze które są prowadzone w zespole międzynarodowym i realizujemy jeden z komponentów to jak najbardziej możemy pisać o wpływie całego projektu, bo projekt jest właśnie po to interdyscyplinarny czy międzynarodowy, żeby więcej osób, które mają szersze horyzonty opracowały coś wspólnie, więc jak najbardziej ten projekt uznajemy jako całość w którym uczestniczą nasi naukowcy i których wkład jest istotny w opracowaniu tych, wyników które później zafunkcjonowały dalej.

6. Czy warto korzystać z opcji dodatkowych opisów wpływu? Czy jest to jakoś premiowane?

Tak, bo to są wasze dodatkowe punkty, wasze szanse do wykorzystania, czyli jeżeli którykolwiek z nauk mam możliwość do wpisania dodatkowych opisów wpływu a wszystkie dyscypliny mają możliwość przedstawienia dodatkowych opisów związanych z komercjalizacją wyników badań. Mamy dodatkowe punkty, nie ma kary, chociaż myślę że zero punktów to jest dosyć „duża kara”.

7. Czy dowód wpływu (raport) musi literalnie zawierać informację o wynikach badań jednostki? Czy można go uzupełnić opisem i listem?

Nie, raport nie. Czy jakkolwiek dowód literalnie musi zawierać informację o wynikach badań tych

jednostek? Niekoniecznie, bo nie każdy w raporcie np. OECD będzie cytował pojedynczych autorów, musimy właśnie sami pokazać dojście do tego, czy przedstawić tę ścieżkę, gdzie nasze wyniki badań zostały wykorzystane, raport jest potwierdzeniem, on się odnosi do wyników badań z tego zakresu, pokazujemy, że właśnie w tym zakresie mamy osiągnięcia naukowe.

8. Czy pisemne potwierdzenie, od odbiorcy badań, przedsiębiorstwa prywatnego, zostanie uznany za dowód wpływu?

Czy list polecający jest dowodem wpływu? Jak najbardziej, wszystkie rodzaje listów potwierdzenia tego, że Państwo współpracowali z daną jednostką są dowodem wpływu. Wszelkiego rodzaju programy edukacyjne, którą uwzględniały specyfikę naukową dyscypliny są przydatne i są wpływem na rozwój społeczeństwa, tylko musicie Państwo udowodnić, że te programy edukacyjne, czy podręczniki, które zostały wdrożone w jednostkach np. oświatowych powstały na bazie Państwa badań naukowych, czyli powiązania, że ktoś zajmuje się tym problemem publikował, ma wyniki badań na tej podstawie wdroży jakieś programy i są one właśnie realizowane w danych szkołach.

9. Mówi się, że są to obszary tzw. miękkie, ale jednak sparametryzowane, czy np. kwiecisty język i opis mogą mieć znaczenie?

Musimy pamiętać o tym, że jest to ocena ekspercka i w zależności od tego jak to przedstawimy, jak to opiszemy im łatwiej ekspert będzie mógł sobie to w głowie poukładać będzie miało to przełożenie w ocenie. Wiecie jak często te oceny eksperckie czy oceny recenzenckie są różne, zwłaszcza przy projektach. Możemy tutaj obawiać się tego niezrozumienia, więc myślę, że sam język i sama forma ~~ta~~ nie podlega ocenie, ale język, forma przedstawienia ułatwia tę komunikację z ekspertem.

10. Czy brane będą pod uwagę utwory architektoniczne/urbanistyczne wykonane w autorskiej pracowni pracownika uczelni?

Musimy tu udowodnić zależność tego wpływu, osiągnięć wyników badań z wpływem społecznym, czyli jeżeli pracownik jest u nas zatrudniony, to powinien wykonywać swoje czynności, czy uzyskiwać wyniki badań w powiązaniu ze swoim stosunkiem pracy. Musimy pamiętać, że oceniamy jednostkę.

11. Czy eksperci będą z Polski, czy z zagranicy?

W rozporządzeniu jest mowa, że będą to ekspert z Polski i ekspert z zagranicy, czyli dwóch ekspertów. Niezdefiniowana została ta „zagranica”, ale opis przedstawiamy w języku polskim i w języku angielskim. W uzasadnieniu do rozporządzenia pojawia się zapis, że to Minister

zdecyduje czy oceny dokona ekspert z zagranicy.

12. Czy dokumenty, podręcznik opisu wpływu społecznego prezentują stanowisko ministerstwa?

Moim zdaniem, została ta praca przygotowana właśnie na polecenie ministerstwa (w ramach projektu), bo ona pojawiła się po uwagach środowiska naukowego, które zaczęło zwracać uwagę, że do końca nie wie o co chodzi w tym kryterium III. Proszę zwrócić uwagę, że w rozporządzeniu są raptem dwa paragrafy, które się do tego odnoszą, więc to jako takie wyjście naprzeciwko tych uwag środowiska naukowego i dlatego powstał ten podręcznik. Formularza nie ma w projekcie rozporządzenia zmieniającego, dlatego że formularz będzie częścią systemu POLON. To co będziemy uzupełniać będzie częścią systemu POLON, stąd nie jest on ujęty w tym rozporządzeniu, tak jak inne rzeczy, które uzupełniamy, które trzeba będzie ewentualnie dopisać w systemie.

13. Czy technologia, którą opracowaliśmy zostanie wdrożona w innym kraju świadczy będzie świadczyła o oddziaływaniu międzynarodowym?

Jak najbardziej, technologię, którą wdramy, opracowujemy, która jest wdrożona w innym kraju świadczy o oddziaływaniu międzynarodowym. Powiedziałabym więcej, że wszędzie tam, gdzie mamy partnera międzynarodowego, gdzie on uczestniczy we wdrożeniu, czyli nawet mamy badania wynikiem których jest wdrożenie jakiś technologii i firma, która z nami podpisała umowę na wykorzystanie wyników takich badań, sprzedaje czy udostępnia to kolejne rozwiązanie na rynku szeroko, albo ma kolejnego partnera, który nawet chociażby część tego rozwiązania technologicznego wykorzystuje na zewnątrz, to mamy tutaj ten zasięg międzynarodowy.

14. Czy w POL-on będziemy także umieszczać dowody wpływu, czy tylko opisy?

Zgodnie z tym rozporządzeniem o POLON jest tylko miejsce na opis dowodu wpływu i wskazanie. Stąd w projekcie rozporządzenia pojawia się taki zapis, że ekspert, jeżeli nie za bardzo będzie rozumiał ten dowód wpływu, o którym my mówimy to będzie mógł nas poprosić o dostarczenie tego dokumentu. To jest zapisane w tym nowym projekcie rozporządzenia, myślę, że tak zostanie. Dlatego ja polecam umieszczanie tam linków, bo link do jakiegoś raportu, czy link do wystąpienia na YouTubie, czy link do konferencji prasowej, która udowadnia ten wpływ społeczny jest szybciej dostępny dla eksperta niż pokazywanie jakiegoś dokumentu, który jest tylko w wersji papierowej. Trzeba być przygotowanym, że później trzeba będzie go dostarczyć, dostać skan tego.

Opis wpływu jest oczywiście ograniczony w POL-onie ilością znaków. Musimy przestrzegać tej określonej ilości znaków, bo inaczej system będzie nam ucinął i nic więcej nie przyjmie. Natomiast nie ma jeszcze technicznie tej zakładki, czy tego okienka w POL-onie, gdzie moglibyśmy to zamieszczać.

15. Proszę pozwolić, że dopytam, bo pytanie dot. dodatkowych przepisów wynikało z treści § 23. ust.11. "Ocenę podmiotu w zakresie wpływu jego działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki ustala się jako średnią arytmetyczną liczby punktów przyznanych przez ekspertów, o których mowa w ust. 6, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku." Jeżeli byłaby to średnia z ocen efektów to nie zawsze warto byłoby to robić, chyba że średnia byłaby liczona z ocen każdego efektu a potem średnie te sumowane wtedy warto byłoby pisać dodatkowe opisy. Bardzo proszę o komentarz.

Średnia z ocen ekspertów. Ekspert przyznaje ocenę punktowo, mnoży razy mnożnik wykazany i mamy wtedy dwie oceny - średnia arytmetyczna z tych dwóch ocen, z ocen każdego efektu.

16. Co zrobić, gdy firma nie chce podać wyników sprzedaży i zasłania się tajemnicą handlową?

Tam, gdzie firma zasłania się tajemnicą handlową i nie chce udostępnić danych na temat sprzedaży produktu możemy poprosić właśnie tak jak było w tym systemie brytyjskim o takie potwierdzenie współpracy, bez pokazywania tych wyników badań. Będzie trudniej udowodnić znaczenie jak wiele osób z tego korzystało, ale udowadniamy tą współpracę, jeżeli były one rzeczywiście przedstawione.

17. Czy organizacja konferencji międzynarodowej jest efektem, który może być oceniany w kryterium III?

Tu uczulam, nie chodzi o to, żeby w kryterium III jako ten dowód wpływu podawać konferencje międzynarodowe w którym wzięło udział dużo ludzi. Dlatego, że ma być to wpływ społeczny – szeroko rozumiany. Kto wziął udział w tej konferencji międzynarodowej, czy każdy miał dostęp, co to spowodowało? Konferencja może być jednym z elementów w tym procesie, który się przyczynił do rozpowszechnienia naszych wyników badań, dzięki tej konferencji spotkało się dużo badaczy, którzy badania zrobili. Konferencja jest takim pośrednikiem, sama konferencja nie jest dowodem wpływu, w tej charakterystyce ja bym przedstawiła jako taki element łączący wyniki badań z ich prezentacją, ale później co nastąpiło dalej; czy po tej konferencji zaczęło nasze osiągnięcia gdzieś pączkować, albo ten, który był u nas na spotkaniu na tej konferencji międzynarodowej wrócił do swojego kraju i zaczął dalej je implementować? Trzeba żebyście Państwo patrzyli szerzej w tym sensie, że nie skupiali się na jednym osiągnięciu czy na jednym artykule, jednej konferencji, bardziej tematycznie, spójrzcie jakie macie grupy badawcze, jakie tematy są podejmowane i co się z nimi dzieje dalej wtedy dużo łatwiej jest to udowodnić i może mieć to szerszy zasięg.

18. Czy ekspert, jeśli nie akceptuje opisów i dowodów, odrzuca temat, czy może przyznać mniej punktów, niż sami sobie przyznaliśmy?

To ekspert tu będzie przyznawał punkty. Ekspert przyznaje punkty, my przedstawiamy opis

wpływu, określa znaczenie, wylicza mnożnik, a system nam pokaże średnią arytmetyczną i jeszcze ten ekspert musi nam przedstawić uzasadnienie tej swojej oceny.

19. Czy będzie można odwoływać się od ocen eksperckiej?

To nie jest nigdzie opisane w rozporządzeniu. Odwoływać się będzie można na pewno od wyników samej ewaluacji, wiecie Państwo, że jest to zawsze decyzja Ministra, podjęta na podstawie rekomendacji czy uchwały Komitetu Ewaluacji Nauki, w tym wypadku odwołujemy się od całej decyzji i mam nadzieję, że decyzja będzie tak skonstruowana, że będzie zawierać w którym momencie uzyskaliśmy najmniej punktów i myślę, że ten tryb odwoławczy będzie dotyczył całej decyzji. Ocena ekspercka właśnie na tym polega, że zdajemy się na opinię osoby trzeciej, osoby z zewnątrz, ale która powinna być ekspertem tego zakresu.

20. Nie ma w systemie REF dyscypliny sztuka?

Tu macie Państwo tę odrębność, jeżeli chodzi o osiągnięcia w zakresie sztuki. Pierwsza różnica jest taka, że państwo już macie inny katalog osiągnięć artystycznych. Mamy tam załącznik nr1 do rozporządzenia, w którym są określone grupy osiągnięć artystycznych które się kwalifikują w ewaluacji i tym samym te osiągnięcia artystyczne są tymi naszymi wynikami działalności artystycznej. I tutaj jak najbardziej możecie państwo pokazywać ten wpływ społeczny dotyczące tego jak prezentujecie swoje osiągnięcia artystyczne; mam na myśli wszelkie go rodzaju wystawy, mecenyaty, również występy artystyczne w zakresie ~~tych~~ sztuk muzycznych. Czyli musicie się odnieść do wszystkich tych elementów które są klasyfikowane do procesu ewaluacji. Macie państwo wtedy dowody, ile osób uczestniczyło, ile osób odsłuchało, ile osób skorzystało, jak wzrosła ilość zainteresowania nauką gry na określonym instrumencie. Mogą być też tutaj dowody wpływu łączone w ~~tych~~ zakresie sztuk artystycznych.

W systemie REF jest zakładka Arts And Humanities można sobie wejść i przejrzeć. I tam są pokazane dowody wpływu które są połączone np. chemicy opracowali nowy sposób produkcji pewnego rodzaju farb, które nie ulegają przyspieszonemu utlenieniu we współpracy z artystami, którzy tego poszukiwali; idąc dalej, ~~teraz~~ ilu artystów skorzystało z tego rodzaju metody przy tworzeniu różnych dzieł i jak zostało to rozpowszechnione, i że takie farby weszły do obiegu. Tu mamy szerokie pole do popisu, ale proszę mi wierzyć, że w tym systemie brytyjskim są też rozwiązania dla dyscyplin sztuka. Wiem, że są one bardziej niewymierne, niekwantyfikowalne, ale tutaj liczę na wiedzę ekspertów, którzy zostaną powołani. To nie będzie ekonomista czy matematyk oceniał państwa opis wpływu w zakresie dyscypliny szt. To też będzie osoba, która jest związana z tą dyscypliną i ma pojęcie, wie, pracuje w tym zakresie, więc wie jakie macie państwo możliwości.

21. Pytanie o uznanie interdyscyplinarności w obliczu faktu, że w dziedzinie sztuki miała miejsce komasacja kilku dyscyplin.

Mamy interdyscyplinarność w dziedzinie sztuki. Proszę pamiętać, że tam mamy trzy dyscypliny to jest też interdyscyplinarność.

22. Jeżeli eksperci będą z tej samej dyscypliny, to czy w trosce o dyscyplinę z własnej jednostki, uda im się być obiektywnymi?

Mocno w to wierzę.

23. Czy i w jaki sposób będzie kontrolowana praca samych ekspertów - chodzi mi o solidność wykonania oceny, wiarygodność zapoznania się z osiągnięciem, ale także np. arbitralność/uzasadnienie przyznanej punktacji?

Akty prawne nie odnoszą się do sposobu kontroli jakości pracy ekspertów. Myślę, że zadziałają tu podobne mechanizmy jak przy ocenie pracy recenzentów – np. wrywkowe sprawdzenie rzetelności.

24. Rozumiem, że ponieważ III kryterium jest oceniane w ramach dyscypliny, to to samo osiągnięcie interdyscyplinarne może być oceniane wielokrotnie przez inne zespoły eksperckie. I co więcej może uzyskiwać inne oceny - czy tak?

Potencjalnie tak, jeśli to samo osiągnięcie zostanie przedstawione przez różne jednostki. Może być ocenione w różny sposób, bo jest to ocena ekspercka. Nawet teraz, gdy oceniana jest ta sama praca (np. projekt) zdarzają się całkowicie odmienne oceny – to jest cecha oceny eksperckiej.

25. Skoro uzasadnienie wpływu ma być wykazane w sposób empirycznie sprawdzalny, jak to się ma do możliwości uzasadnienia "z trendu społecznego"?

Trzeba pokazać całą ścieżkę powiązań pośrednich. Trend społeczny jest potwierdzeniem wpływu, ale nie jest „twardym” dowodem, dlatego tak ważny jest dobry opis przyczynowo – skutkowy, gdzie na każdym etapie pojawiają się pośrednie dowody wpływu.

26. Przeniosłam się na inną Uczelnię. Czy wyniki jakie otrzymałam tam i mające wpływ na środowisko mogą być podane w obecnym miejscu pracy?

Wyniki, na których się opieramy powinny być powiązane ze stosunkiem pracy.

27. Kto określa znaczenie wpływu czy jest o istotnym znaczeniu lub kluczowym znaczeniu?

Ekspert

28. W przypadku uczelni w których dana dyscyplina powstała w ostatnich 5 latach czy można wykazać osiągnięcia pracowników, którzy kiedyś byli pracownikami innych uczelni?

W mojej ocenie niestety nie – oni mogą być wskazani w „tamtych” poprzednich jednostkach, wtedy powstały wyniki ich badań.

29. Co należy rozumieć pod sformułowaniem wpływu na "grupę społeczną"? Czy to może być wpływ na grupę zawodową?

Tak jak najbardziej, może być to grupa zawodowa, grupa osób w wieku 60+, grupa osób żyjących na terenach zalewowych itd.

30. Czy badania prowadzone przez pracownika najpierw za granicą w ramach stażu i kontynuowane w Polsce mogą być w całości uwzględnione czy tylko w części realizowanej w ramach zatrudnienia na Uczelni?

Można spróbować pokazać te badania jako kontynuację i wskazać, że właśnie ta kontynuacja w naszej jednostce była istotna dla dalszego wykorzystania wyników badań.

31. Czy istnieje Pani zdaniem możliwość uwzględnienia również doktorantów, którzy np. w działalności popularyzatorskiej powołują się na badania prowadzone w dyscyplinie, w której realizują swoje studia doktorskie?

W tym wypadku rozporządzenie nie wyklucza wyników doktorantów – sugeruję jednak, żeby je dołączyć jako wspomagające, a nie ustawiać ich jako kluczowe.

